

I. TIŠOV, *Umjetnost*, zidna slika u »Zlatnoj dvorani« u Zagrebu

očuvana kula iz 1475, a pred njom je 1797. sagrađen most koji preko tjesnaca povezuje otok s kopnom. U susjednim Jezerima nalaze se ruševine tzv. Vičnice iz mlet. doba, a u napuštenu zascoku Ivinju na kopnu srednjovj. crkvice Sv. Martina.

LIT.: K. Stošić, Sela šibenskog kotara, Šibenik 1941. — Horvat — Matejčić — Prijatelj, Barok. — S. Kulušić, Murterski kraj, Murter 1984. N. B. B.

TIŠINA, Franjo Zvonimir, arhitekt (Zagreb, 10. X. 1910 — 25. I. 1984). Studij arhitekture završio u Zagrebu 1938. Djelovao u Zagrebu do 1955, potom u Austriji. Izveo je vile u Vrapču (1938) i Dubravi (1942) u Zagrebu, zgradu gimnazije u Gospiću (1939–41); koncertnu dvoranu bivšega Doma armije u Zvonimirovoj ul. (1946–49), stambene zgrade u Zvonimirovoj ul. 39, 45, 77, Mikančevoj ul. 15–17; Bogošićevoj 9, Vrbanićevoj 1–3, Crvenoga križa 11, 18, 20, pregradnju Sjemeništa za Vojnu bolnicu te prijemnu bolničku halu (1949–53) — sve u Zagrebu. Autor je mnogobrojnih stambenih zgrada (1961–69), hotela »Hilton« (1973–75, s F. Pfefferom) te tvorničke i upravne zgrade »Coca-Cole« — sve u Beču. Znatno je Tišinin doprinos u oblikovanju unikatnoga namještaja (stolac za bar u Poreču, 1955) te interijerskim rješenjima iz ranih pedesetih godina (prodavaonica »Zagreb« u Jurišićevoj ul. 24, 1950; trgovina »Sloga« u Ilici 12, 1952). — Sudjelovao je na natječajima za Medicinski grad na Šalati u Zagrebu (I. nagrada, 1941, s V. Turinom), hotel na Plitvičkim jezerima, tipске narodne škole (dvije III. nagrade, 1942), hotel s plivalištem u Preradovićevoj ul. (1942), Sveučilišni konvikt »Napredak« na Tuškancu (1944) u Zagrebu; Predsjedništvo vlade u Beogradu (III. nagrada, 1947, s K. i B. Ostrogović, M. Marasovićem).

LIT.: A. Lasto, Franjo Zvonimir Tišina, ČIP, 1994, 11–12. — V. Grimmer, O bečkim radovima arhitekta Tišine, ibid., 1994, 11–12. A. Las.

TIŠOV, Ivan, slikar (Viškovci kraj Đakova, 8. II. 1870 — Zagreb, 20. XI. 1928). Školovao se na Obrtnoj školi u Zagrebu, potom na Kunstgewerbeschule u Beču i na Akademiji u Münchenu 1893/94; profesor na Obrtnoj školi u Zagrebu. Radi izrade slika za Sveučilišnu biblioteku u Zagrebu boravi u Parizu 1913/14. na Académie Julian (kod J. P. Laurensa).

Počinje slikati u duhu historicističkih shvaćanja Kršnjavoga, na tragu preraphaelitsko-nazarenske poetike. Prvi su mu važniji radovi alegorijske kompozicije u »Zlatnoj dvorani« Odjela za bogoštovlje i nastavu u Zagrebu (*Bogoštovlje, Umjetnost, Nastava i Znanost*, 1893–96). Za razliku od reprezentativnih djela koja će mu donijeti mnogobrojne narudžbe religioznih slika (ikonostas u Plaškome, suradnja na ikonostasisima u Križevcima i Bjelovaru, Požegi i Korenici), njegovo je »slobodno« slikarstvo blisko problematiki vremena u rasponu od realizma do simbolizma (portreti, žanr-prizori). Bukovčevim dolaskom u Zagreb prolazi kroz njegov utjecaj u smislu kvaziimpresionističkoga shvaćanja boje i svjetla na idealiziranoj tematici iz nar. života (dekoracija foajea HNK u Zagrebu, 1905; *Pod javorom*, 1906), no ubrzo se ustaljuje u jednostavnu plenerizmu na bukoličkim motivima iz zagrebačke okolice (*Iz Maksimira*, 1911; *Potok Kraljevac*, oko 1912). Boravak u Parizu približio ga je službenoj umjetnosti pariških salona u tragu prošlostoljetnoga akademskog realizma. U svojim je dekorativnim kompozicijama znao uskladiti i povezati figuralne grupe i pejzažnu sceneriju. U snažnu osjećaju prirode i punoće života, folkloristiku zamjenjuje mitologija naglašene simbolike i neskrivena hedonizma (*Satiri*, 1916; *Satiri i nimfe*, 1917). U tome je duhu dekorirao vlastitu kuću u Zagrebu te izradio slike u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci (1914). U javnim je radovima tijekom trećega desetljeća njegovu maštu sputavao diktat i ukus naručitelja (sadržaji iz suvremene povijesti u zagrebačkoj Sabornici i beogradskoj Skupštini). Naslikao je i mnogobrojne portrete (*M. Dežman*, 1900; *V. Vidrić*, 1909; *H. Bollé*, 1913), kao i otmjene i senzualne ženske likove (*Rebeka*, 1894; *Portret žene*, 1907). — Samostalno je izlagao u Zagrebu 1893 (s R. Frangešom) i Budimpešti 1907; posthumno u Zagrebu 1974 (s J. Bužanom). Retrospektivna izložba mu je priređena u Osijeku 1988.

LIT.: I. Kršnjavi, Pogled na razvoj hrvatske umjetnosti u moje doba, HK, 1905, I. — M. Peić, Ivan Tišov, u knjizi: Hrvatski slikari i kipari: Slavonija — Srijem, Osijek 1969. — B. Balen, Osječko slikarstvo od 1900–1916 (katalog), Osijek 1972. — Z. Rus, Josu Bužan — Ivan Tišov (katalog), Zagreb 1974. — Z. Tonković, Ivan Tišov (katalog), Osijek 1988. Z. Ton.

TKALČIĆ, Ivan Krstitelj, povjesničar (Zagreb, 4. V. 1840 — 11. V. 1905); prebendar zagrebačke prvostolne crkve, arhivar Kaptola, 1882–96. arhivar